

IŽEJA VSAKI DAN

Če se ne delajo in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 8. zjutraj. Posamične štev. se prodajajo po 3 v. (6 stot.) v mnogih točkah v Trstu in okolici. Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 v. (10 stot.).

GLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglaš. po 3 st. mm. smrtne, zahvale, poslanice, oglaš. denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglaš. v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglaš. po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglaš. sprejema Inzeratni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vsa leta 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlane naročnine, se uprva ne oziro. Naročnina na naslednje izdanje „EDINOSTI“ stane: celoletna K 1-20, pol leta K 10.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglaš. in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom)

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcijski lista „Edinost“. — Nacionalna tiskarna konsorcijski lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18.

Polno-kranjski račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Brzobjavne vesti.

Predsednik Justh pri cesarju.

DUNAJ 26. Cesar je danes ob 11. uri predpoludne vsprejel predsednika ogrskega poslanske zbornice Justha v posebni audijenci, ki je trajala tri četrt ure. Nato je predsednik Justh v parlamentarnem posloju obiskal Weissbierhnerja in ministrskega predsednika barona Bienenrtha ter skupne ministre barona Aehrenthala, Schönsicha in Bariana.

DUNAJ 26. Predsednik Justh se je popoldne povrnil v Budimpešto.

Konstituiranje slovanskega centra.

DUNAJ 36. Danes se je konstatiral slovanski centar, kateremu pripadajo Slovenci, Hrvatje, češki klerikali in Staro-Malorusi. Načelnikom je bil izvoljen posl. Ivčević, namestnikom pa dr. Šušteršič. Drugo mesto namestnika se je prepustilo češkim klerikalcem.

Eksplozija v palači ministra Andrasya-a.

BUDIMPEŠTA 26. Danes predpoludne dogodila se je v palači ministra notranjih stvari grofa Andrasya-a eksplozija. Služabniki so hoteli stati led v nekem kanalu. Vili so nekoliko petroleja v kanal in ga zažgali. Pri tem so se pa vneli plini, ki so bili tamkaj nabrani in so eksplodirali s silnim pokom. — Vse šipe prvega nadstropja so se zdrobile. Ranjen ni bil nihče. Požarna bramba, ki je bila kmalu na licu mesta je pogasila nastali požar.

Obsojen poslanec.

BUDIMPEŠTA 26. Sodišče v Roszehegy-u je obsodilo poslanca narodnostne stranke Skicsaka na dva meseca državne ječe, ker je na nekem ljudskem shodu v Jablonki skušal škovati proti oblastim.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 26. Zbornica je nadaljevala generalno debato o predlogi davčne reforme. Govorilo je več govornikov, nato je bila razprava prekinjena. — Prihodnja seja jutri.

Novi odvetniški red za Bosno in Hercegovino.

SARAJEVO 26. Cesar je potrdil novi odvetniški red za Bosno in Hercegovino, s katerim se istočasno osnuje odvetniška zbornica.

Potres na Siciliji in v Kalabriji.

RIM 26. Neka brzobjavka generala Mazza poroča iz Mesine: En del vojske se odpravljaja iz Mesine. Pri posvetovanju tukajšnjih oblastnih se je pregledalo načrt civilnega inženirja Simonetti-ja za zidanje trajnih kolib in se je istega v glavnih potezih odobrilo. — Z izkopavanjem mrličev izpod razvalin in pokopavanjem istih kakor tudi z iskanjem dragocenosti se vilo napreduje. — Vsak dan se množi število prodajal za živila. Kolikor je le možno se daje brezposelnim delavcem delo. Vreme je krasno in povspenjuje napredovanje v delu.

V Nemčiji se je nabralo 5 mil. lir.

BEROLIN 26. V nemškem cesarstvu se je nabralo za prizadebo po potresu na Siciliji in v Kalabriji 5 milijonov lir. V tem pa niso uštete svote, ki se približajo in s katerimi pomožni odbor še ne razpolaga.

Sneg v Rimu.

RIM 26. Po noči je padlo mnogo snega. Po ulicah v mestu in v okolici je snega 5 cm na visoko. Promet električne cestne železnice je bil nekoliko oviran. Po mestu vozi le nekoliko vozov. Sneži še vedno.

Fruska zbornica.

BEROLIN 26. Zbornica je v navzočnosti ministra za vnanje stvari obravnavala predloge tičeče se vojniške reforme.

Grof Mensdorf pri kralju Edvardu.

LONDON 26. Avstroogrski poslanik grof Mensdorf je prišel v Windsor, kjer je gost kralja Edvarda.

Guilotina na delu.

GARPESTRAS 26. Danes predpoludne je bil obglavljen na smrt obsojeni Dauvers, ki je umoril svoje delodajalce.

Štrajk črkostavcev v Parizu.

PARIZ 26. V nekaterih tiskarnah so štrajkujoči črkostavci razmetali že napravljen stavek. Listi, ki so bili na štrajk pripravljeni, so skoraj vsi brez izjeme izšli v svoji navadni obliki, ker so strojne stavce brzo nadomestili z delavkami. Sicer se znaten del črkostavcev ni pridružil štrajku. Več izdajateljev listov je ugodilo zahtevam črkostavcev.

PARIZ 26. V Havru je včeraj v elektrarni nastal požar, ki je uničil električne naprave. Mesto ostane dlje časa brez električne luči.

SARAJEVO 26. — V tukajšnji čistilnici sladkorja se je razletela turbina, valed česar sta bila dva delavca ubita in eden težko ranjen.

Petrograd 26. Brzobjavke iz Odesa poročajo, da so turške trdnje radi prenehanja bojkota avstrijskega blaga razveljavile naročila dana ruskim trdnjam.

Avstrijski državni zbor.

DUNAJ 26. — Zbornica je nadaljevala razpravo nujnih predlogov. — Posl. Seliger je utemeljeval svoj predlog rekel, da bi bilo treba izvoliti komisijo za ureditev narodnih preporovnih vprašanj. Omenil je velikih gospodarskih in političnih nalog, ki čakajo rešitve, ki se jih pa ne more rešiti narodnih preporov rešiti. Konečno je naglašal, da ima njegov predlog namen omogočiti parlamentu plodonosno delovanje.

Posl. Soukup in Renner sta naglašala potrebo narodnega mira, najmanjše premirje v svrhu, da se izvedejo nuje gospodarske in socijalnopolitične reforme. Vsi narodni in vse stranke so dolžne objektivno sodelovati na narodnem miru, ne na tajnih shodih, ampak odkrito tukaj v zbornici pod sodelovanjem vseh strank. — Razprava se bo v petek nadaljevala.

Med došlimi vlogami se nabajajo naslednji nujni predlogi, medtemi nujni predlog čeških radikalcev gde najnovejšega poštnege odloka in nujni predlog dr. Benkovića glede reforme občin in policije.

V vprašanju na predsedstvo je posl. dr. Ryba označil svoječasni opis predsednika o postopanju policije nasproti slovenskim dijakom pred parlamentom kakor popolnoma neresnično, očital je, da se je zaslislalo le policiste in ne tudi poslance, ki so bili pri dogodku navzoči.

Podpredsednik Pogačnik je izjavil, da predloži vprašanje predsedniku.

Proračunski odsek.

DUNAJ 26. Proračunski odsek poslanske zbornice je prišel danes spajetno debato proračuna ter je vsprejel naslove: najvišji dvor, kabinetno pisarno in državno sodišče. Prihodnja seja v četrtek.

Aneksijska debata v dež. zboru Kranjskem.

Govor poslanca dr. I. E. Kreka.

(Dalje.)

Meje dežel niso nepremične.

Deželne meje niso nič tako narejenega, da bi se o njihovi preureditvi govoriti ne dalo. Deželne meje je zgodovina delala in jih bo delala. Jaz vem, da jih je veliko, ki tega stališča danes še ne odobravajo, ki so zastali za tokom časa. In če se ti ljudje dajo voditi zastarelim, četudi na pergamentu pisanim zahtevam, nasproti zahtevam svežega življenja, potem je jasno, da propadejo oni, ker življenje ostane.

In konstatiram, da se je tako godilo tudi z našo kranjsko deželo. Mi vemo, da je v desetem veku Karantanija segala od Dunava do Pada — Karantanija z vsemi markami — in vemo, da je slovenski živelj imel v njej glavno besedo, namreč slovenski koroški vojvoda, čegar slovensko ustoličenje je ostalo kakor dokaz temu tudi pozneje, ko so Neroci počeli vladati Slovence. Potem, ko so prišli Habsburžani in se je meja znova spreminila, vidimo Kranjsko, katere meja sega doli do Pazina ter obsega Trst in tržaško ozemlje do Reke.

Svoj čas, — in želel bi, da bi zastopniki veleposelstva pokazali isto o č, isto energijo, kakor so jo njihovi predniki čutili v boju za pravice kranjske dežele — se je kranjska dežela imela deliti in je hotel cesar Karol V. ohraniti zase Kras, Istro, Metliko in Trst, drugo pa je hotel dati svojemu bratu Ferdinandu I. Takrat so se kranjski stanoviti tako uprli, da se niso hoteli pokoriti, dokler se cesar ni udal in zagotovil, da ostane vsa dežela samo cesarju Karolu V. (Govornik citira listino iz leta 1520.) Teh dolgih besedi smisel je ta, da je volja vladarjeva, naj bi kranjska dežela ostala vedno v tistem obsegu, kakor je takrat bila.

In če se oboli Madjar, ker se je kralj Bela imenoval tudi rex Rama, upa zahtevati Bosno in Hercegovino, gospoda moja, edprimi mi zgodovinski arhiv in na tej podlagi zahtevajmo, da je Trst naš, da je Reka naša, da je vsa primorska dežela naša in nikogar drugega!

Ali imamo pravico, gospoda veleposetniki, govoriti o tržaški univerzi?

Celjski grofje hočejo združiti Jugoslovane.

Kasneje, gospoda moja, vidimo, da so celjski grofje zvezali Jugoslovane — ker so se nekaj časa igrali — hoteli zopet doseči: Herman, Urh III. Od leta 1406 so šla ta prizadevanja. Oni so gospodariji na Kranjskem, so imeli posestva na spodnjem Koroškem, so imeli svojo popolno državo na Štajerskem in so bili z zadnjim kraljem Bosne in Hercegovine v svaštvo. In na tej podlagi so zahtevali, da se zveže ves ta veliki kompleks pod njihovim žezlom. Mi nismo imeli sreče: to se ni izvršilo. Tega ne vem, ali bi nam takrat združenje bilo v srečo. Toda ta zgodovinska rešenost, da so gospodariji Kranjske bili sorodniki kraljev Bosne in Hercegovine, nam bodi dovoljena v tem trenutku. Ko govorimo v tem deželnem zboru o aneksiji Bosne in Hercegovine.

Bosanci v Beli Krajini.

Gospoda moja, še več! Doli v naši zapuščeni Belokrajini — Žumberk, Kostel in

dalje ob Kolpi še mnogo vasi spriduče, da so naši Bosanci in Hercegovci, ko so bežali pred Turki, našli pri nas varno zavetje. Mi smo jih vsprejeli jim dali drugi dom. In ko je danes njihova prvotna domovina združena pod istim vladarjem kakor mi, se radujemo tega dejstva, in brez dvoma ne samo v imenu tistih svojih sodeželanov — bosanskih in hercegovskih rojakov, marveč v imenu vsega prebivalstva od Triglava do Kolpe.

Interesi monarhije in dinastije.

Gospoda moja! Ne bom dalje govoril o tej stvari; dovolj sem pojasnil, da imamo pravico želeli, da bi se ta edinost med nami, ki jo imamo po zemlji in po jeziku, da bi se ta edinstvo pokazala tudi v državopravni obliki. Dovolj sem tudi povedal, da to ni utopično, da se pri tem opiramo, kakor vsi drugi, ki stavijo tako zahtevo, na zgodovinsko svojo pravico, da pri tem govori za nas, kar ne govori za vse zahteve, ki se v imenu zgodovine stavijo do naše dežele, da govori za nas tudi zdrava pamet, da govori za nas intres monarhije, interes dinastije.

Kaj je s Srbi?

Gospoda moja! Pri tej priliki naj se tudi dotaknem vprašanja, kaj je s Srbi? To nam je vsem znano, da jih je Leopold I. povabil v svojo državo in jih naselil v južni Ogrski. Imamo pa jako veliko dokumentov, kako so se Bosanci in Hercegovci obračali v novejšem času s prošnjami na zastopnike naše vlade in našega vojaštva, naj bi se jih usmilil vladar in rešil izpod turške jarma. Kaj je torej s Srbi?

Kdor sodi Srbe po tem, kakor jih sodi tisti tip nemškega žurnalista, ki se norčuje iz „svinjskih pastirjev“, ta Srbov ne pozna. Tisti tip žurnalista piše o Srbih tako, da mora Slovan rudečica sramu politični obraz, ko čita, kar piše. Tako pisanje je krivično. (Zvrstek pride.)

Češki socijalisti in aneksija Bosne.

Znano je, da so si češki in nemški socijalni demokratje vedno v laseh, posebno, ker se tiče narodnih vprašanj. To se je pokazalo tudi sedaj o priliki aneksije Bosne in Hercegovine. Te dni je priobčila „Arbeiter Zeitung“ članek, v katerem piše smeši opravičeno ogorčenje Srbije in Črnogore, češ, taki dve državi se hočeta postavljati proti velevladi, kakor je Avstrija!

Češko socijalno-dem. glasilo „Pravo Lidu“ odločno zavrača tako smešenje in pravi, da tako pisati mora samo kak „Fremdenblatt“ ali sploh vladen list. Nobenemu narodu ne more biti ljubo, da se ga hoče razdeliti in raztrgati na več delov. Zato je ogorčenje Srbov popolnoma umevno.

Tako piše približno „Pravo Lidu“. Mi naj pripomnimo samo to, da se nam taka pisava nemškega soc.-dem. lista ne zdi prav nič čudna v dabi, ko se socijalistični poslanci in podpredsednik posl. zbornice udeležujejo avdiencije pri cesarju, vlic temu, da je pred leti v nekemu govoru hudo napadal — dinastijo!

Ogrska.

Ali smo res na predvečer velikih političnih sprememb na Ogrskem.

Že vse te dni so prihajale iz Budimpešte vesti, da se predsednik zbornice Justh izjavlja, naj bi Madjari spremenili svoje postopanje z narodnostmi in utvrdili prijazno

PODLISTEK.

18

Poljub.

Povest iz gorskega življenja češkega ljudstva
Spisala Karolina Světlá. — Iz češčine prevzel F. P.

— Nisem je izgubila, takoj uvidite, da jo imam še, dasi res ne bi bilo čudno, ko bi bila prišla ob njo. Lukaš je hotel z mano ljubimkovati, kakor da bi bil še svobodan; tega nisem hotela storiti pokojnici na ljubo, da bi je ne razžalila; na to je jel razsajati, zmerjati in me preganjati, da me je bilo kar groza, a danes zvečer se je privlekel s celo trumo muzikantov pred hišo, privedel se sabo tri dekline in plesal z njimi meni v sramoto in v kljubovanje, da se je vse treslo. Nato sem se pobrala in ušla k vam. K očetu ne morem, to veste. Rekel mi je, da jaz in Lukaš ne spadava skupaj; umoril bi me tudi s pridigami in očitaji, zakaj ga nisem ubogala! Iti v mesto in služiti pri tujih ljudeh, mi tudi ne kaže. Bila bi to za-me prava muka, ako ne bi

videla svojih gor in ne slišala domače govornice. V tej stiski sem se spomnila, da rabite vi pomočnico. Bolj zveste, nego sem jaz, gotovo ne dobite. Sicer pa se hitro priučim; saj morda veste, da nisem bojazljiva, tudi ne razvajena in nekaj soli imam tudi še v glavi; a za-me ne bo nikjer tako dobro, kakor pri vas. Sosedje vedo, da ne prihaja nihče k vam v obiske, bodi, da spite, bodi, da hodite po svojih potih. Ne dozna se torej, da se skrivam pri vas; in ako porečete tihotapcem naj molčijo, gotovo store tako. Tudi oče in Lukaš bosta mislila, da sem pobegnila nekam v mesto in bosta torej imela mir. V ostalem nimam vzroka, da bi se ju baia; niti eden niti drugi ne bo povpraševal po meni; vesela bosta oba, da me le več ne čujeta.

Vendulka ni mogla več dalje od planjanja, a Martinka si je pljunila v roko.

— Ti znaš človeka ustrašiti, ti presneta deklina! je zagrozil svoji nečakinji. — Res sem že mislila, da se je bogve kaj pripetilo med tabo in Lukašem!

— Nič ni to, pravite! Niste-li slišala, kako me je Lukaš ponižal pred vsem svetom in radi česa?!

Martinka je zaporedoma nezadovoljno

kimala z glavo, ker jo je bila Vendulka brez potrebe prestrašila.

— Kar ti je storil Lukaš, to bi ti bil storil vsakdo drugi, je poučila ihtečo nečakinjo. — Kateremu ženinu naj bo po volji, ako ima pri njegovi nevesti človeka, ki je že umrl, naj si bo to tudi njegova lastna žena, več veljave, nego-li on sam?! Da se nisi spomnila na to, predno si pobegnila od njega? Je-li on prvi, ki tako nori radi takih stvari? Ali si že pozabila, kaj se je pripetilo, ko je Mračkova pred svatbo šla gospodinjit svojemu možu? Bil je tudi vdovec in je imel po ranjki tudi dva otroka. Prav kakor ti, ni mogla tudi ona trpeti, da ji je govoril o posvetnih rečeh, ker se je bala, da jo bo hodila pokojnika strašiti! In kaj je storil? Zagrabil je nož, razparal vse pernice, kar jih je bilo in jih stresel skozi okno — imeli smo o svetem Petru in Pavlu pravi pravcati sneg. Kaj pa Kavka, ali se ji je godilo kaj bolje? Ko je nevesta opominjala ženin, naj bi je ne ščipal venomer v obraz, češ, kaj si bo sicer pokojnika mislila v večnosti — ni-li tekel on naravnost h krčmarju in, pokupil mu vse pivo, kar ga je imel. Na to je izbil iz vseh sodov vehe in navlašč spustil vse pivo po vaškem

trgu, da bi jo razjezil in bi se ji ljudje pošteno smejali? Moški, draga moja, ne morejo biti drugačni, kakor so; je že pri njih taka navada, da si hočejo ohraniti svojo oblast za vsako ceno; ti jih ne poboljšaš in jaz tudi ne. Nevesta, ki gopodini ženinu in hoče ob enem častiti spomin njegove pokojne žene, mora mnogo prestati, a zato je tudi ženinova dolžnost, da jo čista in ceni do smrti. Ničesar se ne dobi na svetu zastoni, kako hoče sicer človek kartako priti do ugleda? Edino, kar me jezi, pri tej stvari, je to, da je imel tvoj oče prav. Tega nista smela storiti njemu na ljubo. Mari nisi mogla dovoliti Lukašu, naj bi malo porentačil in si ohladil svojo jezo, ali si morala tudi ti pridejati svoj del? Sicer vama ne bo škodilo, da sta tako kmalu, že ob neznanem povodu spoznala, kam bi vaju mogla dovesti ta vajina togotljivost, ako ne bosta v bodoče bolj pozorna! Prav nič ne dajem na to vajino jezo, podobna bo pomladni nevihti; izbruhne s vso silo, a traja le malo časa; vsa narava ozeleni po nji še bujnejše. Komu hočeš to natvezniti, da bi ti mogla biti brez njega in on brez tebe?! Le pojdi, da se ti ne bom smejala v obraz. (Dalje.)

razmere do teh poslednjih. Direktno apeliran radi tega, je odkrito izjavil, da je to res njegova želja. Slično izjavo je podal predsednik Justh v kulorjih zbornice. Na njegovo sporočilo, da je radi gori omenjenih izjav dobil več pozdravnih brzojavov od Slovakov iz severne Ogrske, je pripomnil jeden poslanec, da ga (Justha) ti pozdravi pač niso posebno razveselili. Predsednik Justh na to: "Motite se. Jaz vsprejemam rad pozdrave od Slovakov in se jih veselim. Ravno tako bi se veselil, če bi tudi od drugih narodnosti prejel take izjave. Moja politika gre za to, da Madžari sklenejo mir z narodnostmi. Jaz nočem kratiti jezikovnih pravic in samostojnega kulturnega razvoja narodnosti in zahtevam le, da vsakdo, ki živi na Ogrskem, zna tudi madjarski jezik. Danes je madjarsvo v boju s Slovaki, Hrvati in Romuni in je vrhu tega še v sebi razcepjeno. Ta politika ne more biti prava. Onim narodnostnim politikom, ki gravitirajo na zunanji, treba z zakonitimi odredbami vstaviti rokodelstvo, od drugih pa treba zahtevati le toliko, da znajo madjarski, ako hočejo živeti tudi na Ogrskem".

Ako se uvažuje na eni strani, da je bila vsa dosedanja tradicionalna politika Madjarov v kričnem protislovju z gori izraženimi Justhovimi nazori, na drugi pa, da je predsednik Justh jedna najmarkantnejših in ob enem najvplivnejših oseb v ogrski zbornici, potem se ne bomo čudili, da so že prvotoma omenjene vesti vzbudile veliko pozornost na le na Ogrskem, ampak tudi v naši državi. To pa tem bolj, ker se te enunucije za zboljanje razmerja Madjarov do narodnosti smatrajo kakor posledice dejstva, da je začel Justh frondirati proti sedanjim Vekerlovi vladni in ogrski koaliciji (posebno baje radi baučnega vprašanja).

Če pa so že izjave Justha za spremembo lošedanje politike Madjarov nasproti narodnostim pomenjale veliko presenečenje z politični svet, pa prihaja sedaj iz Budimpešte vest, ki jo smemo označiti kakor veliko enzacijo. Dva vplivna madjarska lista — "Neues Pester Journal" in "Ujsag" — sta, si hočeta vedeti, da je vsa stranka neodvisnosti pripravna vprejeti stališče v smislu somirjenja z narodnostmi.

Rečena lista javljata namreč: "Predsednik Justh namerava predložiti kralju predloge za poravnavo konfliktov v zbornici. Stranka neodvisnosti je pripravljena prevzeti vladno na odlagi samostojne, ali kartelne banke v bliki, ki naj jo potrdi kralj. Ob enem pa je stranka pripravljena spreminiti svoj program v nastopnem smislu: lefinirno hoče izključiti kakor svoj zadnji cilj personalno unijo, v vojaških stvareh se odpoje zahtevi glede madjarskega poveljstvenega jezika.

Stranka se obveže tudi predložiti parlamentu in izvesti splošno tajno in direktno volilno pravico, ki se ima vršiti po občinah. Slednjic se obvezuje stranka vspostaviti mir s Hrvati in drugimi narodnostmi".

Sedaj treba seveda najprej vedeti, da li gorje vesti o namerah Justha nasproti narodnostim in o vesti o dispoziciji stranke neodvisnosti za spremembo programa nasproti troni tudi odgovarjajo resnici? Če odgovarjajo, potem stojimo morda na predvečer konvencionalnih sprememb v političnem življenju na Ogrskem: na predvečer poloma političnega gospodarstva korumpirane in perverzne aristokracije.

Hrvatska.

Ali se sramotni režim v Hrvatski res bliža koncu?

Te dni smo čitali v novinah, da je znana pijana družba na Markovem trgu v Zagrebu konsterinirana, ker sluti, da se njeemu sramotnemu režimu bliža konec. In res bi se moglo soditi po raznih znakih, da so začeli uvidjati v Pešti in na Dunaju, da jih njihov eksponent Rauch se svojo tiranisko, nasilno, maščevalno in nemoralno politiko gaženja vsakega prava in zakona le kompromitira.

Posebno dva dogodka sta, ki sta zadela pijano družbo v Zagrebu kakor strela iz jasnega. Bestialnim instinktom teh krvoločnežev ni bilo dovolj, da so nad 53 oseb po nedolžnim in brez vsakega konkretnega dokaza navahili torturo obtožbe radi takega zločina kakor je veleizdaja in da so materialno upropastili celo vrsto nedolžnih družin. Ne, ni jim bilo še dovolj. Hoteli so se krhavo maščevati tudi nad 2 poslanci, člani hrvatsko-srbske koalicije in jih pritegniti pod obtožbo radi veleizdaje. Kakor karakteristično dejstvo bodi zabeleženo tu, da je gusna, tujinstva uslužjena banda Frankova celo na javnih shodih apelirala na madjarske poslance, naj ugodijo zahtevi oblasti in naj izročijo one trojico srbskih samostalnih poslancev Rauehovemu trinožstvu!! Fej vas bodi — izdajice Slovanstva! Nu, madjarski člani imunitetnega odeska so bili pošteniji nego Rauch in njegovi frankovski blapci: niso ugodili zahtevi sodišča z motivacijo, da predloženi material nika kor ne zadostuje za sodno preganjanje!!

Takega odpora Rauehova družina gotovo ni pričakovala. Sklep imunitetnega od-

seka pomenja za njo veliko blamažo, hudo moralno pljusko.

Ali prišla je še hujša. Nadvojvoda Josip je ravnokar povabil na svojo soarejo tudi predsednika hrvatskega sabora in vodjo hrvatsko-srbske koalicije, gospoda Medakovića! Pomislite vendar: voditelj opozicije, ki jo Rauch sovraži iz dna svoje pokvarjene duše, ki jo hoče zatreti; voditelj njih, ki jih Rauch obtožuje zločina veleizdaje: povabljen v goste k istim dvornim krogom, proti katerim je baje konspiriral!!

To so sumljivi znaki za pijano družbo na Markovem trgu v Zagrebu. Ali ni povabilo Medakovića demonstrativna napoved, da se sramotni režim v Hrvatski bliža svojemu koncu?!

Rusija.

Rusija je sklicala rezerve črnomoškega brodivja.

Iz Petrograda poročajo: Kakor poročajo listi, je vojni minister brzojavno sklical pod orožje vse rezervne letnike črnomoške flote. Namen tej odredbi ni znan.

Potovanje carjevo v Rim.

Iz Petrograda javljajo, da ni tamkaj ničesar znano o kakem potovanju carjevem v Rim.

DOGODKI NA BALKANU. TURČIJA.

CARIGRAD 26. — Kakor se je včeraj poročalo, je drugi zbor, ki je bezdvomno najboljši izmed vseh turških zborov, pripravljen. Mobilizacija bolgarske divizije ni tako nevarna, da bi treba ukreniti protiodredbo. Diplomatični krogi, ki so bili v prvem trenutku nekoliko vznemirjeni, so se že vidno pomirili.

Spopadi med Bolgari in Turki.

V nekem drinopeljskem predmestju je prišlo radi nekega zemljišča do krvavih spopadov med Turki in Bolgari. — Pri tem je bilo deset oseb ubitih, več pa ranjenih.

Neutemeljeno poročilo "Timesa".

CARIGRAD 26. Popolnoma neosnovano je poročilo "Timesa", da je veliki vezir obiskal avstro-ogrškega poslanika markiza Pallavicini-ja ter mu svetoval, da bi bilo umestno dati Srbiji in Črnogori kakše koncesije.

SOLUN 26. — V okolici Poligirose na poluotoku Kasandra se je pojavila grška ustaška četa, ki razširja po okolici velik streh. Tukaj se pričakujejo čete z albanskega primorja.

SRBIJA.

CARIGRAD 26. Srbski odposlanec Nenadović je na nekem pogovoru izjavil, da zahteva Srbija pas bosanskega ozemlja, ki naj Srbijo zveže s Črnogoro do Jadranskega morja. Srbija se za sedaj zadovoljuje s tem, da pokaže velelastim dobre namere, toda Srbija se ne odpušča avtonomiji Bosne in Hercegovine in ne vsprejme gospodarskih koncesij.

BELIGRAD 25. Vojni minister predloži skupščini zakonski načrt, v katerem se zahteva nov kredit za oboroževanje. V poslanskih krogih se govori, da bo znašal ta kredit tri milijone dinarjev. Kredit se porabi za mobilizacijske priprave. Doslej je vojni minister zahteval za izredno oboroževanje od skupščine 33 in pol milijonov dinarjev.

BOLGARIJA.

SOFIJA 26. Bolgarska vlada je nocoj poslala zastopnikom velesil notu, v kateri se jih obvešča o vojaških odredbah.

SOFIJA 26. Bolgarska ni ukrenila nikakih nadaljnjih odredb, ker so iste odvisne od stališča, ki je zavzela Turčija. Razmere so vzlic temu napete, ker niso še došle nikake vesti, kak utis da so odredbe napravile na turške kroge. Različne vesti, kakor vest o sestavi bolgarske dijaške legije ter o spopadi na meji, so neosnovane. Vojni minister je izdal ukaz, da se je na meji izogniti vsaki provokaciji, da je pa energično zavrniti eventualne napade od turške strani.

ČRNAGORA.

DUNAJ 26. "N. Wiener Tagblatt" poroča iz Kotora, da je črnogorski knez Nikola dal zastopnikom velelasti dostaviti notu, v kateri naglašja potrebo, da se skliče mednarodna konferenca, ki bo razpravljala o željah Črnogore. Knez izjavlja v notji, da se je položaj poslabšal.

DROBNE POLITIČNE VESTI.

Proglasenje blaženima Klementa Hofbauera in Ivane D'Arc. V nedeljo predpoludne sta bila v konsistorijalni dvorani Vatikana slovesno prečita dekreta o čudežih Klementa Hofbauera iz reda Liguorancev in Ivane D'Arc. Navzoči so bili kardinali, mnogo škofov, diplomatski zbor in francoska kolonija. Po dovršenem čitanju je imel papež na navzoče nagovor.

Dnevne vesti.

Zagrizenost na našem magistratu. Posestnik Ivan Furlani iz Vogarskega na Gorickem bi hotel odpreti pri sv. Mariji Magdaleni takozvano "osmico", kjer bi točil svoj pridelek. V ta namen se je obrnil osebno na takratni magistrat in je prinesel seboj tozadnja potrebna potrdila od županstva in okrajnega glavarstva v Gorici.

Ker pa mož ne zna italijanski in ker so tudi omenjena uradna potrdila, da ima res svoj pridelek, bila napisana v slovenskem jeziku, so mu na magistratu delali vse možne težave in šikane. Prvikrat so zahtevali, naj prinese italijanska uradna pričevanja. Ker pa je bila slučajno navzoča neka oseba, ki je znala slovenski in je gospodom raztomčila, so se sicer nekako zadovoljili ali ob enem izjavili, da njegovo prošnjo vsprejmejo še le potem, ko prinese posestno polo! To so zahtevali vzlic dejstvu, da so imeli vred seboj uradni potrdili županstva in okrajnega glavarstva, da ima mož res lasten pridelek.

Siromaku ni preostajalo drugega, nego da se je vrnil domov v Vogarsko po posestno polo.

Prišel je torej v drugi na magistrat z zahtevano posestno polo. In sedaj so zopet izjavili, da posestno pola nerazumejo, naj torej dobi človeka, ki jim raztolmači. Mož je moral, kakor prvič, zaposliti nekega navzočega človeka in ga plačati, da je tolmačil posestno polo. Sedaj še le so pozvali Furlanija, naj položi 8 K za komajnelni ogled prostora za osmico, ter mu zagotovili, da se bo ogled vršil v treh dneh.

To je bilo dne 21. januarja — ali ko misije še do včeraj ni bilo. Zato je šel Furlani včeraj v tretjič na magistrat povprašat, zakaj se tako zavlačuje?! Odgovorili so mu kakor v zasmeh, da s točenjem ne sme začeti vse dotlej, dokler — ne pride inženir na lice mesta. Niti besedice pa niso rekli, kedaj se to zgodi!

Tako postopanje je res nečuvstvo! Najprej mu provzročajo poti in izgubo časa in denarja, potem pa, ko je po njihovem pozivu položil takso za ogled in je zanašaje se na to dejstvo, tudi že vino pripeljal semkaj, mu izjavljajo činično — naj čaka! Ravež ne ve sedaj, kaj bi storil?! Ali naj gre domov, kjer ima svoja nuina opravila, ali pa naj čaka, kdaj se gospodu inženirju izljubi izvršiti uradni čin, za katerega je ubogi kmet že položil takso!

Take šikane, tako besnilo proti našemu ljudstvu more izvirati res le iz skrajne narodne zagriženosti.

Mestni svet tržiški ima danes ob 7. uri zvečer svojo tretjo redno sejo. Na dnevnem redu so med drugim: Predlog resolucije tičoč se resolucije k zakonskemu načrtu o ustanovitvi italijanske pravne fakultete v Trstu. Predlog ponudbe g. Rutterforda in Savorgnana o odstopu zemljišča občini za pokrito tržišico in predlog za dodatni kredit za dovajanje vode v predmestja in okolico v letu 1908.

Redar, ki noče govoriti slovenski. Prejeli smo:

V nedeljo zvečer mi je bila v gostilni "Balkan" v ulici Tivarnela vkradena zimska suknja. Šel sem to naznaniti na centralni redarstveni urad. Po daljšem čakanju so mi veleli, naj grem na redarstveno postajo na južni železnici, v katere območje spada ona gostilna. Šel sem v redarstveni urad na južni železnici še isti večer okoli enajste ure. Ker ni bilo več inšpektorja, si je eden redarjev zabeležil mojo prijavo ter mi rekel, v slovenskem jeziku, naj se zopet zglašim v torek zjutraj. Stori sem tako. Ker ni bilo inšpektorja, je zopet govoril z mano isti redar, kakor v nedeljo. Ali o čuda: v torek ni znal več slovenski! Menil je: no kapi so slavo, la parli italian o tedesco!

Ker mož že po svoji vnanosti napravljata vtis, da je slovenskega rodu, ker je tudi v nedeljo govoril slovenski, je jasno, da to pot ni hotel govoriti v našem jeziku!! Tako postopanje je graje vredno, ker je žaljivo nasproti slovenski javnosti, ob enem pa tudi ni v interesu policijske službe.

— K. —

Osrednje društvo c. kr. poštarjev in odpravnikov uljudno prosi vse svoje člene, da se množtevno vdeležijo pogreba prominulega člana in večletnega blagajnika gospoda c. kr. poštarja Antona Vodopivec, ki se bo vršil dne 27. t. m. ob 4. uri popoldne v Postojni.

Rihenski občinarjem, bivačim v Trstu. Podpisano županstvo vabi vse rihenske občinarje, ki sedaj bivajo v Trstu, dne 1. februarja t. l. v gostilno gosp. Franca Kodriča ulica Statute št. 2. in dne 2. febr. t. l. v gostilno gosp. Frana Birse, vsakokrat popoldne, na posvetovanju o domovinstvu.

Umetniška noč. "Dramatično društvo" v Trstu in umetniški klub "Skala" vabita na svojo veliko predpustno prireditev, ki bo v soboto, dne 6. februarja t. l. v tr. "Narodnem domu". Začetek ob 9. uri zvečer. Tozleta: Promenadna, ali selonska obleka; kostumi, športna oprava ali fantazija. Maske izključene. — Cena za osebo K 2.— Lože po K 20.— Lože so v predprodaji v Trg. obrtni zadruzi. Eventualne podrobnije informacije je dobiti od danes naprej od 11.—12. ure predp., eventualno od 4.—6. pop. v gledališki dvorani "Narodnega doma". Natančnejši vpored pride.

Gusti Danilova — mrtva! Kako je to moglo se bode marsikdo vprašal, ki je arčal še včeraj našo priljubeno umetnico na ulici. In vendar! Vse pred par dnevi je prinesel hrvaški list "Iustrovani obzor" nje vrlo uspešno sliko s širokim žalnim okvirom in tako raznesel turobno vest v svet. — Pa potolažite se vi vsi, ki vas ta novica razburja. Gusti Danilova je še živa, da še zelo živa in

— kakor nam samo zatrjuje — še dolgo ne misli umreti, ampak nas še nadalje razveseljevati in povzdigati s svojo umetnostjo. Ilustrovanemu obzoru je samo malo ponašal ti-karski skrat, ter zamenjal kliše umle Vele Nigrinove z klišejem naše Danilove. In tako čitamo pod njeno sliko: † Vela Nigrinova, znamenita srbska glumica, umrla dne 31. prosinca 1908. — Pregovor pravi, da, kogar še živega za umrlega proglase, še dolgo živi! Dobro upajmo, da se to tudi tu zgodi! Bonum omen, accipio omen!

Pekovski pomočniki, člani "N. d. o.", prirede pekovski ples dne 30. januarja. Čisti dobiček je namenjen po polovici brezposelnim težakom, ki so ostali brez dela radi verolomstva družbe "Dalmatia", po polovici pa za knjižnico gori imenovanega društva. Kakor se vidi, so se tudi začeli pekovski pomočniki zavdati svoje narodnosti in hočejo biti vtrajeni v boju proti svojim "mednarodnim" tovaršem.

Prosijo in vabijo na čim večjo udeležbo. Več je razvidno iz oglasov in plakatov.

Najmrzljjši dan v letošnji zimi smo imeli včeraj. Toploter je kazal včeraj ob 7. uri zjutraj — 4° C. mraza.

Tržaška mala kronika.

Sinoči so redarji našli odprto trgovino z zelenjavami v ul. Valdirivo št. 15. — V komtoarju se nahaja blagsajna. Kaka sreča, da niso tega zapazili k tatvinam disponirani ljudje.

Mlad tatič. Včeraj je bil aretiran petnajstletni Rudolf Contus, ki je že na slabem glasu radi večkrat izvršenih tatvin. Vkradel je kar 12 dežnikov svojih tovarišev in jo urno pobrisal.

Samomor bolnice. Sinoči malo pred polnočjo je bil pol. konceptist Hrusch obesčen, da se je neka ženska vrgla z drugega nadstropja hiše št. 7 v ul. Monte in obležala mrtva v sami srajci na ulici. Prišedši na lice mesta je uradnik dal poklicati zdravnika, ki je konstatiral smrt nesrečnice. Ime ji je bilo Ema Cusin, stara 62 let. Mučila jo je težka bolezen in v sled napornega trpljenja se je vrgla z glavo navzdol na ulico. — Truplo se prinesli v bližajo židovsko mrtvašnico.

Voziček, ki je zginit. Trgovec Mihael Borghi, v ul. Torre bianca št. 9. je naznanil policiji, da mu je brez sledu zginit voziček z dvorišča.

Zginila je. Šivilja Marija Sambljč, stara 18 let, je naznanila policiji, da se je njena sestra Elvira, 24 let stara, trafikantinja, oddaljila že od predvečerajšnjem zjutraj od doma. Rekla je pri tem, da se gre vtropiti. Iskanja po njej je bilo dosedaj brez uspeha.

Kočjaž padel s kozla. Redar Karl Picco je prednočjem v ul. Fontana zapazil konje, napreženega v kočijo, ki je dirjal v besnem galopu gor po ulici Coronio; kozel je bil prazen. Redar je tekel za konjem, ga ustavil, stopil na kozla in peljal kočijo na inšpektorat v ulici Chiozza. Izvedlo se je, da sta konj in kočija last g. Carciotti, stanujočega v ul. Commerciale. Kočjaž, ki je vozil kočijo in je moral iti po gospodarja, ob koncu predstave v Politeami Rossetti, je Stefan Pavlovič, star 51 let. Piš burje ga je vrgel s kozla, na kar je konj zdiral v divji beg.

Burja vrgla še enega kočjaža s konja. Andreja Cimolini, kočjaža v službi pri g. Hagenerju, je burja v znani kritični točki pri Lloydovi palači, vrgla s kozla. Dobil je težke bunke na hrbtu.

Velika nevarnost. Včeraj je bila zdravniška postaja poklicana urno na pomoč v škarno Levi, češ da je nekak deklica dobila jako težke opekline. Ista se je preveč približala plamenu, ki je vnel njevo obleko. Njeni tovariši so zadušili ogenj. Zdravnik ni našel na deklici nikake opekline.

Tatinski podnajemnik. Zasebnica Alojzija Gorup, stanujoča v ul. Media št. 40, je policiji ovdala svojega podnajemnika, Josipa S., starega 17 let, ki jo je pobrisal od nje z dolgim in še povrh vel... na spomin njemu srebrno uro, pozlačen prstan, par rokavic, jopič in še drugih njenih stvari.

Koledar in vreme. Danes: Ivan Zlatoust škof. — Jutri: Julijan muč. Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 1° Cels. Vreme včeraj: Jasno, silna burja.

Vremenska napoved za Primer-sko: Oblačno spremenljivo. Močni vetrovi. Mraz. V začetku lapa, potem motno.

Naše gledališče.

V nedeljo dne 31. t. m. se uprizori na našem odru in sicer sploh prvič v slovenskem jeziku velefektna delavska drama, ki jo je češki spisal Fr. Ad. Subert, bivši ravnatelj praškega "Nar. divadla", in se je nalašč za tržiški oder poslovenila. "Drama štirih ravni sten" bo tržiškemu občinstvu gotovo vgrajala, ker je v njej narodno in splošno socialno vprašanje tako srečno spleteno v živo dramatično ednoto, kakor moremo to pričakovati le od umetnika, ki ob enem doosla pozna tudi tehnično stran gledališča.

Tržaška gledališča:

VERDI. Danes edmor.

Društvene vesti.

Pevsko društvo "Kolo" vabi gg. pevce, podporne člene in njih družine ter prijatelje

društva na zabavni večer s plesom, ki se bo vršil v soboto dne 30. t. m. v prostorih „Trg. izobraževalnega društva“ ul. S. Francesko št. 2. I. nadstropje. Začetek ob 9. uri, zvršetak ob 3. uri popoldne. Med potitkom se bo vršila šaljiva licitacija. — Vstopnine se ne bo plačalo nikake.

V društvu vaje sedaj nov, svež duh — prepoveda in vatajenja. Med člani in prijatelji društva vlada všečbo zadovoljenje na tem. V znamenju tega razpoloženja se bo vršila ta zabava „Kola“ po dolgem prestanku. Vsi prijatelji društva so uljudno vabljeni v goste k našim „Kolašem“.

Opereto „Čevljar baron“ vprizori, kakor že objavljeno, „Čitalnica“ pri sv. Jakobu v nedeljo 31. t. m. v dvorani „Narod. doma“ pri sv. Ivanu ob 4. uri pop. Opozorimo sl. občinstvo, da se bo to pot vprizorila popolek opereta. Vloge so vse v dobrih rokah. Naj omenim le glavne. Nacelnja igra g. Angelky, znan tenorist, Maričko igra gca. Anica Müller, ki je že v drugih vlogah pokazala svojo zmožnost. G. Čelaky bo prav originalen Podplat, njegova dobra igra je poznana iz raznih nastopov. Kdo se ne spominja „Ježa“ v „Legionarjih“ z njegovim mogočnim glasom? Po predstavi bo ples ob sviranju popolnega društvenega orkestra.

Danes zvečer

OB 9. URI SE BO VRŠILA PRVA SEJA NOVOIZVOLJENEGA ODBORA TRŽAŠ. KOL. DRUŠTVA „BALKAN“, V DRUŠTVENEM SEDEŽU.

Plesna vaja se bo vršila danes, sredo ob 8. in pol uri zvečer v „Čitalnici“ pri sv. Jakobu.

Darovi.

Darovi za veliki Ciril-Metodov ples. G. A. Anka Oreš 9 komadov krasnih galanterijskih predmetov; gca. Milka 4 steklenice finega starega rifaška.

Nadalje darove sprejema gospa Roža dr. Gregorin ova (Narodni dom, Via Giorgio Galatti 18, II. desno).

Moški podružnici sv. Cirila in Metoda je poslal gosp. J. Parič iz Velikega Rapna sveto K 546 nabrano na običnem zboru pev. društva „Dom“. Srčna hvala!

Za podružnico sv. Cir. in Met. na Greti so nabrali Čehi in Slovenci pri Starcu v Borkovljah K 1410. — Denar hrani uprava „Edinosti“.

Dramatičnemu društvu je podarila tukajšna podružnica Osečnje banke čeških hranilnic K 25. Srčna hvala!

Vesti iz Goriške.

Nesreča na železnici pri postaji Dutovlje-Skopo. V nedeljo zvečer je spremljal Viktor Štoka iz Kranjčevsi svojo sestro in svaka na postaji k vlakom proti Gorici ob 8 in pol. Pršli so na križišče ceste z železnico, ko so bile zapornice že zaprte. Mudilo se je in ušli so pri strani zatvoru čez tir. Prišli so srečno skoro že čez, le devetnajstletni Viktor se je nesrečno zamudil, da ga je v stroju nedeljskega zabavnega vlaka, ki je v tem trenutku pridvil od Stanjela proti Trstu, prijel ter ga povozil.

Vleklo ga je kakih petnajst metrov dalje po tiru. Kolesa so mu šla čez prsi in mu jih zdrobila.

Odguralo mu je tudi desne roko in nego. Sajnjo ponesrečenca je pripeljal vlak celo na postajo in tudi uro so dobili še dobroohranjeno na tiru. Mladi Viktor je bil priden in delaven mladenič. Dopril je kmetijsko šolo v Gorici in bil glavna opora svojemu očetu. Ravno pred par dnevi je dobil nagrado od goriškega kmetijskega društva v priznanje za sadjarstva. Opravičeval je upe in nade, ki so jih roditelji in sovaščani stavili v vanj kakor vzruga sina in naprednega kmetovalca, a neizprosna nesreča mu je vzela prezgodaj življenje na tako žalosten način.

Ravno letos so obhajali Viktorjevi stari starši svojo diamantno poroko. Pač žalosten dan ob tem redkem dogodku. Na mestu, kjer je pokojni Viktor ponesrečil, je že to druga nesreča. Umetno bi bilo, da bi še enkrat napravili most nad cesto in s tem preprečili nesreče ter bi se ne oviralo prometa na cesti. Ugledni družini izraža vsak, kdor je poznal vzruga pokojnika, iskreno sožalje.

Oi druge strani smo prejeli iz Dutovelj o tej grozni nesreči sledeče poročilo:

V nedeljo dne 24. t. ob 8. in pol uri zvečer prišel je v bližini tukajšne postaje pod vlak Viktor Štoka iz Kranjčevsi p. d. Ivanov. Revez je hotel rešiti svojega svaka, a mesto njega ponesrečil se je sam. — Št. ka je namreč spremljal svaka in sestro na postaji. Ker pa so bili za goriški vlak malo prekasni, hoteli so to nadomestiti s tem, da si prikrajšajo pot po železniškem tiru, od zatvornice na skopeljski cesti na postajo.

Nesrečen je branil svojemu svaku hoditi po tiru, oziroma ob strani istega in to še posebej z ozirom, ker je bil svaki pri „veliki žlici“ na cerkvenemu shodu doma v Kranjčevsi. Ves opomin je svak preslišal. — Menj je različnih, če tudi prav podobnih,

med katerimi se mi dozdeva najbolj verjetno sledeče:

Ob istej uri se križata dva vlaka na tukajšnji postaji. Nesrečni Viktor je baje računl le na tržaški vlak in ne na zabavni goriški vlak. Idoč vendar-le na željo svaka ob straži železniškega tira, je istemu vsaj branil na tir; valed tega je bil svak na stezi ob tiru, a oni med stezo in tirom s prevrteno, neoblečeno suknjo. Oba sta računala jedino-le na vlak, ki ima priti iz Trata, toraj njima nasproti. Na enkrat pa jim pridvi za hrbotom zabavni vlak iz Gorice. Ljubeznivi Viktor je v tej naglici prijel baje svaka ter ga potisnil na stran.

Tega je s tem rešil gotove pogube a mesto njega pogubil sebe. V tem trenutku je veter popihal ter potisnil suknjo k stroju. Stroj je potegnil seboj suknjo a istočasno svojo žrtev. Suknja je došla na tsoju do postaje cela, ali ubogi Viktor je bil raztrgan na več kosov. Kolesa so mu prsa in obe roki popolnoma premastila in objednem tudi obe stopali. Glava je sicer razmeroma le malo pobita a drži se telesa le s kožo na tilniku. Cel je ostal le del telesa med stopali in ledji.

Nesrečenža šo takoj istega večera presneli v mrtvašnico v Skopo.

Ponesrečeni pokojnik je bil najstarejši sin premožnega kmeta v Kranjčevsi. Bil je napram svoji 20-letni starosti zelo inteligentn. Študiral je na kmetijski šoli na Grmu. Bil je sploh vsestransko priljubljen mladenič, na katerega smo sploh vsi mnogo zidali. Ali sedaj se je vlegel v cvetu svojega življenja v pregodni grub, kajti tako velevala mu je kruta, le redko komu prijazna osoda.

Bodi mu zemljica lahka!

Ostrelil se je v Kranjčevsi neki Barič Anton. Streljal je namreč z možjari na cerkvenem shodu sv. Neže, ki je bil v nedeljo. Iz neprevidnosti našel je smodnik v še gorak možnar. Smodnik se je vnel ter mu vdaril skozi možnarjevo prašnico v gornji del obraza, ki mu ga je precej poškodovalo, a brez znatnih posledic.

Prašam, čemu je pač streljanje bodisi ob kakršnih že koli slavnostih? Bi ne bilo morda bolje, da se obrne ta denar v dobrodelne namene za družbo sv. Cirila in Metoda, za sirotišča itd. O priliki cesarjevega jubileja se je v Skopem tudi pri streljanju z možjari obstrlel neki mož.

Menim, da bi bilo pač umestno, da se takove slavnostne oblike od oblasti prepove enkrat za vselej. Saj se vsako leto sliši o nezgodah v deželi.

Za I. planinski ples v Gorici je vsestransko popraševanje. Priprave pa tudi kažejo, da se priredi dne 1. svečana res nekaj novega in imenitnega. Mnogo udeležnikov v narodni in planinski noši se naznanja zlasti iz Tolmina, Bohinja in Bleda.

Zato naj noben planinec in noben prijatelj planinske zabave ne zamudi prirediti v „Trg. dom“. Ker se pravezna vabila na ime niso razposlala, naj se nikdo ne izgovarja, da ni bil osebno vabljen. Začetek je ob pol devetih, konec pa kakor nanese.

Dugi dan (2. svečana) je skupen izlet v Bohinsko Bistrico in sestanek na sankahišču. Za udeležbo izleta se je pravočasno javiti do nedelje 31. prosinca pri odseku I. plan. plesa v Gorici (Trg. dom).

Soška podružnica S. P. D.

Nova društva. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novih društev: „Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov za Primorsko“, s sedežem v Gorici; „Telo-radno društvo Sokol“ s sedežem v Ajdovščini in „Pogozdovno in olupševalno društvo“ s sedežem v Sv. Luciji (pol. okr. Tolmin).

Vesti iz Istre.

Iz Boljunca, 25. I. 1909. Včerajšnji shod zadruge voznikov je bil vrlo dobro obiskan. Vdeležilo se ga je nad 120 voznikov iz Boljunca in bližnjih vasi.

Shod je otvoril predsednik dolinske podružnice N. D. O. deželni poslanec in župan g. Pangerc, ki je tudi prvi na shodu govoril. Za njim je govoril občinski tajnik gosp. Sancin.

Oba sta pozivala voznike, za vstrajanje in sporazumno skupno nastopanje, ker le na ta način se da doseči zboljšanje položaja voznikov.

Slednjič se je enoglasno sklenilo vstrajati pri strajku. Shod je bil zaključen opoludne.

Mnogo udeležencev tega shoda se je podalo potem na shod v Padriče.

Voznik.

Tuji v Opatiji. O 1. do 20. januarja 1909 je obiskalo Opatijo 667 oseb. Od 14. do 20. jan. 1909 je na novo došlo 289 oseb. — Dne 20. januarja je bilo navzočih 1385 oseb.

Pevako-bralno društvo „Venec“ v Kozlini priredi dne 7. febr. t. l. veselico s petjem,

Novo pogrebno podjetje

Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13. Telefon št. 1402 (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon št. 1402 Zaloge oprave ulica Massimo D'Azeglio št. 18
Prireja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.
Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrliča, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rakve; čevlje, vence iz umetnih cvetic, kovine, porcelana in perl.
Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE. Cene nizke, da se ni bati konkurence.
Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo HENRIK STIBELJ in drugi

AMERIK. ZOBOZDRAVNIK

Dr. Leopold Mráček v Trstu, Corso 17

od 9—1, 3—6

od 9—1, 3—6

Plombe iz zlata, porcelana, srebra itd. vse po najmoder. metodah.

UMETNI ZOBI v zlatu, kavčuku z ozobno ploščico ali brez nje po amerikan. sistemu in po lastni patentirani metodi. Krone na zobe iz zlata ali aluminija.

Izdiranje zobov brez vsake bolečine. Reguliranje slabo zrasihi zobov.

12-letna praksa na klinikah na Dunaju, Berlinu, Lucernu in New-Yorku.

Zaloga pristnega

Vipavskega vina:

(Dornberg) in Istrskega terana (Buje)

JOSIP PEROZZI, TRST

Prodaja po nizkih cenah na debelo kakor tudi na dom v sodčih steklenicah in buteljkah.

Via Bachi št. 9.

TVRDEA

Adolf Kistoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, via S. Giovanni 16, I. n.

(zraven Restavracije Cooperativa ex Hacker)

prodaja na mesečne ali tedenske obroke obleke in površnike za moške, perilo i. t. d.

Najdogovornejše cene.

Nova prodajalica G. Kehiayan

TRST — Corso št. 23

Ni potrebno naročati na Dunaju

URE

nikelnate od K 4 naprej

srebrne " 9

zlate " 26

PRSTANI

14 karatni od K 6 naprej

18 " 10

BUDILKE

garantirane od K 350 naprej

Vrhu tega bogata izbira zlatih in srebrnih veržic, uhanov. Broches itd.

Patentiran divan-postelja MACHNICH

Okrasi radi svoje krasne elegancije vsaki prostor in se spremeni v hipu s samim premakljajem v jako komodno posteljo z lastnimi žimnicami in blazinicami.

Prospekti zastoj. — Eventuelno na mesečne obroke. Lastna delavnica za vsakovrstno tapetirarsko in elepfvalno delo.

G. MACHNICH, Trst, ul. S. Giovanni 10.

Tržiška tovarna za olja, mazilo za vozove, kemiški proizvodi

Kollar & Breitner

Tovarne: Katram, Asfalt, Karton za pokrivanje, lesni Cement, Karbolinej, Naftalina „GROSSOL“ itd. itd.

Grossol

za sedaj priznana kakor najbolje in najtrajnejše mazilo, ki obranja nove in stare plasti na asfaltnih kartonih, skrilah ploščah in vsakovrstnem lamarinu.

Asfaltirani kartoni, izolatorni kartoni, lesni cement, karbolinej, karbolna kislina, asfalti in drugi proizvodi iz asfalta in katrama, opolzia olja, mast za stroje, mazila za vozove, priznane in najboljše znamke (registrirane) mast za vagono, mast-vaselina za kožo, mast za orožje, voščilo za čevlje itd.

Tovarna in pisarna v TRŽIČU (Monfalcone) pri Trstu.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najvspešneje sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

revmatizmu in protinu

je Tekočina GODINA

prirejena v Trstu Rafaela Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri

od lekarnarjev: sv. Jakobu in Josipa Godina, lekarna „All' Igea“ Farneto 4

Steklenica stane K 1.40. Iz Trsta se ne odpošilja manje od 4 steklenice proti poš. povzjetu ali proti antiepatni pošiljavi zneska 7 K franko poš. in zav.

CARLO GORTAN Zaloge olja - Trst - V. Santa Caterina 13. Prodaja na veliko in na drobno

TELEFON 865.

tamburanj, m. igro, plesom, šalijo pošto itd. v prostorih „Hotela Kozine.“

Podrobnejši vpored se v kratkem objavi. — Za „Ljudsko knjižnico“ v Kozini so dalje darovali:

Gg. I. Dekleva, Fran Šuma, Martin Čebelin po 5 K; gg. Anton Sasič in Hala Dekleva po 2 K; A. Valentič 3 K; g. I. Ponikvar 1 K; I. Dekleva nabral v zboru krokarjev 872 K.

G. J. Šabec je daroval „Ljublj. zvon“ 1883 in druge 4 knjige; g. Fr. Dobrila 20 rezovih zvezkov; g. Franica Rapotec 9 knj.; g. Ana Janša 4 knj.; Vsem boji izrečena najlepša hvala! Nadaroval prispelje sprejema Fr. Rapotec, pravnik, Kozina.

Razpisana služba. Pri c. kr. okrajnemu sodišču v Ljubljani je izpraznjeno mesto kancelijskega pomočnika.

Vesti iz Kranjske.

Poslennemu ravnateljstvu na uvaževanje. Z Unca: Svoj čas je pisec teh vrstic mnogo opisoval naše poštne razmere in je dokazal, da te razmere nikakor niso bile primerne po tistem sedanjim modernim dobi vseobčnega napredka. Sl. pošto in brzojavno ravnateljstvo v Trstu je slednjič uvaževalo naše pritožbe s tem, da je na Unco ustanovilo poštni urad, na čemer mu tudi na tem mestu izrekamo zahvalo. Ob enem pa prihajamo z novo opravičeno prošnjo, da bi pismonoša donesla pisma tudi v vas Ivanjstvo, oddeljeno 15-20 minut od poštne urada, in v vas Slivice, ki je oddaljena le 5 minut od poštne urada na Unco.

Ako se to ne zgodi čim prej, bi bili pri moreni nekoliko podrobneje osvetliti način dostavljanja pisem v imenovanih dveh vaseh, kar gotovo ne bo v čast poštne institucije.

Da smo pisali le resnico, ko smo se potegovali za ustanovitev poštne urada na Unco, priča ravno dejstvo, da je poštna uprava ugodila naši zahtevi. Istotako je resnična potreba, da se uvede raznašanje pisem tudi v gori navedenih dveh vaseh.

Mraz. V ljubljanski okolici (na ljubljanskem polju in na Posavju) je kazal toplomer včeraj jutraj ob 7. uri — 16° R, v Ljubljani pa — 12° R. Dozdev je bilo največ po 6-7° mraza.

Vesti iz Štajerske.

Hud mraz imajo tudi na Štajerskem. V C. ju so imeli v ponedeljek jutraj 16 stopinj mraza, izven mesta ponekod celo 20 stopinj.

Vesti iz Koruške.

V Gori na Koroškem je neki kmet prodal veli za 400 K in je skril kupnino v starem zaboji. Tam so mu jih zgrizle miši na drobne kosce.

Razne vesti.

17. shod nemških geografov se bo vršil v binkošnih t. l. v Lübecku.

C. in kr. vojna mornarica. Vojna ladja „Leopold“ je v soboto prispela v Kanton. Na ladji vse zdravo. Dne 6. februarja odpuje ladja v Hongkong.

Mestna knjižnica v Spletu. V Spletu so obnovili mestno knjižnico, ki poseduje do sedaj 6892 zvezkov, večinoma darov. Sedaj misli o knjižnico popolnoma urediti ter jo odpreti javnosti.

Agonija na smrt obsojenega. V jeti v Varsavi se nahaja na smrt obsojeni mladi Čemajore, ki se je, ko je doznal, da je glavnina začela zopet delovati, tako prestrašil, da je odkril sodišču nove krivice o svojem zločinu. Oblast se je brzo preprčala, da je Čemajore izmislil ta imena, samo da odstrani nevarnost gijotine. Njegova osoda je zapečaten in zamen se je njegov odvetnik prizadeval v Parizu, da ga predsednik republike pomilosti. Sedaj živi mladi obsojenec v veliki stiski in strahu, ki je gorje nego katerakoli muka na morišču. Po noči ne more zaspati in samo jutraj, ko ve, da mu preostaja še 24 ur življenja, zaspi za kratek čas. Shušal je in skoraj nič ne je. V kratkem pride v Maršiljo krevnik in prikraja dni njegovega trpljenja.

Reško cerkveno vprašanje.

Z Reke poročajo, da je ogrski naučni minister gref Appony izročil cesarju na zadnji avdienci načrt glede ločitve Reke od senjske škofije.

Čitajte in širite „Edinost“.

MALI OGLASI

se računajo po 3 stot. besedo; masno tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina stane 40 stotink. Plaša se takoj.

Kraški teran in belo vipavsko, prodaja Vincenzo Duša, Trst, ul. San Lazaro št. 22, po 96 stotink liter, in belo po 72 stotink. — Za gostilničarje in krčmarje dogovorne cene. 2003

Odda se meblirana soba, ulica Commerciale 548, vrata 17, nasproti 32. 142

Zapomnite si dobro. Od 1. januarja 1909 naprej bo slikar elektrograf JERKIČ, via delle Poste 10 I. nad., do 9. ure zvečer, ako se mu prej javi. Telefon 21-43.

Črevljarskega delavca za popraviljanje — — — 141

Zaloga vipavskega in trškega vina od 24 do 28 kron od 50 lit. naprej. Anton Kette, Oršine št. 169. 140

Iščem za sorodnico, 23 letno zdravo, ljubeznivo gospodično, izurjeno v ženskih ročnih delih, tudi malo v kuhinji, zmazno slovenskega in nemškega jezika, priaznega vedenja, službo v verni, boljši slovenski družini v Trstu ali v okolici. Ker je dopolnila meščansko šolo, bi dobro v gojvala v obliki jezika izročeno ji deco ljudskih sol, in bila drugače gospodinja v pomoč. Pojasnila daje Avg. Križan, župnik v Guštajnu (Gutenstein) na Koroškem. 131

2200 lepih, ravnihrastov, posebno ugodnih za pilote, iz lesov pri Dolenji vasi na Krasu je na prodaj. Poizvedbe in ponudbe Otonu Plošic kr. notarju v Crenčulju na Kranjskem. 136

Gospod inteligenten, bivši c. kr. orožniški postajevodja, 27 let star, ki ima 3000 K denarja, pozneje kot dedič še par tisoč, se želi reorganizirati z gospodično z nekaj premoženja ali s kako udovo do 36 let (Ako otroci ni izključeno) — ki ima gostilno, ali prodajalno. — Ponudbe, če je mogoče s sliko, na Inzeratni oddelki Edinosti pod „27-letni“ (št. 129). 122

Za one, ki naročajo oglase

Oglase (Inzerate) treba naslovljati ne na Uredništvo lista, in ne na Tiskarno „Edinost“, ne na „Narodni Dom“ in ne na „Hotel Balkan“ v Trstu, ampak edino na „Inzeratni oddelki“ našega lista ali na Upravo.

Uredništvo, Tiskarna, Narodni dom in Hotel Balkan nimajo z oglasi nikakega opravila.

To naj si dobro zapomnijo oni, ki na ročaj ogle v našem listu in želé, da bodo isti točno uvrščeni. — — —

Agenti proti mesečni plači se sprejemajo pri Glavnem zastopu Vzemne zavarovalnice na Proseku. 120

Proda se belo vino po 32 kraje. Filip Vidmar iz Smarij pri Ajdovščini, Trg della Valle št. 1. 97

Proda se hiša z vrtom in lepim razgledom na mesto, z igro na kroglice; hiša je pripravna za vsako obrt ali trgovino, ter služi lahko tudi vsakemu gospodu za dvorec. Naslov pove Inzeratni oddelki Edinosti. 192

Josip Stofa mizarski mojster, Trst, ulica Belvedere št. 8, izvršuje vsakovrstna mizarska dela. 38

Mesto pisarniškega praktikanta išče mladenič, dober slovenski korespondent, v kakršni koli večji pisarni. Pod ugodnimi pogoji za 3 leta. Naslov pove „Edinost“. 1938

Poskusite Fi- GOVO KAVO „Salutin“ ki je najfinjši in najzdravejši kavni pridatek. Dobiva se v vseh boljših prodajalnicah. 106

Prodajam zemljišče, oddaljeno eno uro od Trsta, katero obsega 2 orala. Zraven tega še malo posejane. Cena K 400. Več se poizve pri Leopoldu Dekleva, Vremski Britof pri Divači. 106

Mirodilnica: Arturo Castelleggio nasledniki G. MIZZAN

Trst, Campo S. Giacomo 2. - Tel. 12-23
Zaloga drog - barv in šip.
Petroleji in špirit. Mrazice za Auerjevo luč. (znamka zvezda) po 30 stotink.

GIOV. PELLIS, Trst ulica San Antonio 9, nasproti kavarni „STELLA POLARE“

Prodajalnica porcelana kamenine in kristalov. Popolne servise za stizovalnike. Namizne servise za kavno in čaj v bogati izbiri. Raznovrstni branski predmeti iz porcelana in obovine, jako primerni za darove. — CENE JAKO ZMERNE

ANTON SKERL mehanik, zaprisožen izvedenec

TRST, Carlo Goldonijev trg št. 11
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih krogov, luči in protaja ga-mfonov, zvonov, in fonografov. Zaloga privraj za točiti pivo. Lastna delavnica za popraviljanje šiv. strojev, koles, motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah. TELEFON št. 1734.

„Alla Flotta Americana“

Trst, Piazza della Borsa št. 1

Popust

od 25% do 50%

Da se popolnoma razpeča vse blago za ženske, kakor bluže, krila, vestalje svilnate jupons, alpaca in pan, perilo za gospe, nogovice, pajčolan, pasovi, rokavice iz kože, volne in tkanine, potne plaids, šarpe za gledališče, ovrtniki za gospe itd. itd.

Vse blago se more kupiti s 25% do 50% popustom v prodajalnici

„Alla Flotta Americana“

Trst, Piazza della Borsa št. 1

Prvi urad za revizijo prizive in inform.

v davčnih zadevah

Trst, ulica dell'Istituto 10, III., 5.

Sprejema sestavljanje pol za hišni, rentni, obrtni in osebni davek; preskrbuje prizive proti pretiranim odredbinam in pogrešenim klasifikacijam.

Urad je skrajno zanesljiv in tajen. Odprto od 9. ure predp. do 1. pop.

KLOBUČARNA
G. Doplicher

Trst, Corso 34
Klobuki prvih tovarn.

Potne in športne kape po
: : : zmernih cenah. : : :

VELIKA ZALOGA
PRAZNIH BUTELJK

Trst, via delle Ombrelle 5
TELEFON št. 18-49

GUIDO e UGO COEN
100.000 buteljk od šampanjca
za refošk.

Prodajajo in kupujejo se buteljke vsake vrste za refošk, šampanje, bordeaux, rensko vino, konjak itd. Velika zaloga buteljk od pol litra in 1¹/₂ litra. Damjane iz stekla opletene. Prevzamejo se dopošiljave na deželo. Kupuje razbito steklo vaško vrata.

Nova klobučarna.
Trst, ulica Belvedere št. 34

(vis-à-vis kavarne Trieste)
IZBERA KLOBUKOV

vs. kovrstnih kap, za moške in dečke
Cene zmerne. ULICA BELVEDERE ŠT. 34

UMETNI ZOBJE
Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez
vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu
Dr. J. Čermák in G. Juscher

TRST
ulica della Caserma št. 13. II. nadst.

Nova izdelovalnica glasovirjev:
C. Olivo, Trst

ul. Felice Venezian 13, in ul. Madonna del Mare 4 (pritliče)

Glasovirji in Pianini — Orkestroni zadnjih novosti
Prodaja — Menjava — Posojuje

Uglašnja in popraviljanja. — CENE ZMERNE.

Zlat rudnik za vsakega gostilničarja, kavarnarja in lastnika so naši novi Piano Orchestroni

z godbo na lok zvonilom, mandolino in xylophonom

s težo, ki se zamo-rejo postaviti povsod. Krasna godba in strokovnja-ska izvraba jam-čita za gotov dobiček. Elek-trično - pneuma-tični Orchestroni učinkom. - Elek-trični glasovirji z mandolino xylophonom in godbo na lok. Govo-ri la z zvokim odmevom za go-stilničarje in sa-sebnike. Znamka Tion-Tion. Cenit! brezplačno in poštne proste. I. odlikovanja

Tovarna internacionalnih Piano-Orkestronov
F. MACHINEK & SÖHNE

Dunaj XVII. E. Ortliegasse 5.
Zaloga v Trstu: Ferdinand Kasimir, ul. Com-merciale 13; v Ljubljani: Josip Drolj, Sod-niške ulice 3.

Hotel Balkan

70 sob. elektr. razsvetljava, lift, kopelji
Cene zmerne. Počakaj & Kögl

Hotel Balkan

Tovarne in delavnice po-hišstva in stavbenih izdelkov v SOLKANU pri Gorici.
Lasten železniški tir: Gorica, drž. kolod., Solkan

Mizarska zadruga v Solkanu

Osrednje ravnateljstvo.

ZALOGE:
SOLKAN,
TRST, via Caserma 4

ZALOGE:
REKA Via Pile 2
SPLIT, nanovoj obali

Brz.: ZADRUGA - Trst
Telef. št. 1631 interurban
Žage v Soteski (Bohinj)
Letna produkcija
K 1.000.000